

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **Ing. M. Š.** podnikajúci pod obchodným menom **Ing. M. Š., P., Ž., IČO X.**, zastúpeného JUDr. T. P. advokátkou, H., Ž. proti žalovanej: **E. R.** podnikajúca pod obchodným menom **E. R., Č., Ž., IČO: X.**, o zaplataenie sumy **38 590,80,-- Sk**, vedenej na Okresnom súde v Žiline pod sp. zn. 10 Cb 256/01 na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo dňa 6. decembra 2006 č. k. 20 Cob 159/2006-136, takto

r o z h o d o l:

Rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 6. decembra 2006 č. k. 20 Cob 159/2006-136 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Žilina rozsudkom zo dňa 10. februára 2006 č. k. 10 Cb 256/01-84 zamietol žalobu o zaplataenie sumy 38 590,80,-- Sk a súčasne nepriznal žalovanej náhradu trov konania. Z vykonaného dokazovania súd prvého stupňa mal za preukázané, že žalobca uzavrel so žalovanou zmluvu o prenájme nebytových priestorov bez udelenia súhlasu Mesta Ž. a je tak absolútne neplatná. V odôvodnení uviedol, že pokiaľ žalobca uplatňuje svoje právo na základe ustanovenia, ktoré je súčasťou neplatnej zmluvy, v konaní mu toto právo nemožno priznať. Súčasne poznamenal, že dôkazom, ktorý by objektívne preukazoval výšku uplatneného nároku, nie je faktúra predložená žalobcom a žiaden z predložených dôkazných prostriedkov nebol spôsobilý objektivizovať výšku uplatneného nároku žalobcu.

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací na odvolanie žalobcu rozsudkom zo 6. decembra 2006 č. k. 20 Cob 159/2006-136 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a žalovanej nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení svojho rozhodnutia odvolací súd uviedol, že žalovaná žiadala odročiť ostatné pojednávanie z dôvodu pracovnej

neschopnosti. Z dokladu o potvrdení dočasnej pracovnej neschopnosti č. D X vyplývali dátumové údaje, a to i vystavenie tohto dokladu 5.1.2006, dátumy kontrol 3.1.2006 a 27.2.2006. Súd konštatoval, že predloženým potvrdením žalovaná nepreukázala, že k dátumu konania odvolacieho pojednávania, a to k 6.12.2006 trval dôvod práceneschopnosti na jej strane. Z uvedeného preto krajský súd mal za to, že tu nie je dôležitý dôvod na odročenie odvolacieho pojednávania a vec prejednal v neprítomnosti žalovanej podľa § 101 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 211 od. 3 O.s.p. Ako ďalší dôvod, pre ktorý nebolo potrebné predmetné odvolacie konanie pre neprítomnosť žalovanej odročiť uviedol, že vo veci súd prvého stupňa vykonal poučenie podľa § 120 od. 4 O.s.p., t.z., že skutkový stav zistený súdom prvého stupňa bol uzavretý z titulu princípu neúplnej apelácie.

Krajský súd ďalej konštatoval, že pri preskúvaní rozsudku okresného súdu mohol vychádzať len z neodôvodneného odvolania žalobcu zo dňa 30.3.2006 (žalobca až po zákonnej 15-dňovej lehote uviedol dôvody odvolania) a uzavrel, že rozhodnutie okresného súdu je vecne správne, a preto ho podľa § 219 O.s.p. potvrdil. Poukázal, že vzhľadom k doplneniu odvolania žalobcom až po uplynutí odvolacej lehoty, toto odvolanie malo náležitosti podľa § 205 ods. 1, 2 O.s.p., a preto nemohlo byť odmietnuté podľa § 218 ods. 1 písm. d) O.s.p. Uvedená skutočnosť bola základom pre potvrdenie napadnutého rozsudku.

Len pre doplnenie k veci samej uviedol, že okresný súd správne vyhodnotil zmluvu o prenájme nebytových priestorov uzavretú dňa 27.12.2000 medzi žalobcom a žalovanou ako absolútne neplatný právny úkon pre neudelenie predchádzajúceho súhlasu podľa § 3 ods. 2 v spojení s ods. 4 zákona č. 116/1990 Zb., a to aj s poukazom na rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 30.10.2003, sp. zn. 20Cob 164/03 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 25. 11. 2004, sp. zn. 4 Obdo 12/04, v ktorom oba sudy konštatovali, že predmetná zmluva o nájme nebytových priestorov zo dňa 27.12.2000, uzavretá medzi žalobcom a žalovanou je absolútne neplatná pre absenciu predchádzajúceho súhlasu podľa zákona č. 116/1990 Zb.

Ak k otázke platnosti alebo neplatnosti zmluvy z 27.12.2000 z dôvodu absencie predchádzajúceho súhlasu už prebehlo nielen odvolacie, ale aj dovolacie konanie, kde bola vyriešená táto právna otázka, tak potom procesný postup okresného súdu bol správny, keď pokračoval v konaní. Súd konštatoval, že k vade konania pred súdom prvého stupňa nedošlo a v konečnom dôsledku krajský súd k prípadným vadám konania pred súdom prvého stupňa prihliada, len ak tieto mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci podľa § 212 ods. 3 O.s.p. Uviedol, že nedošlo k nesprávnemu rozhodnutiu vo veci, pretože ak zmluva

z 27.12.2000 je absolútne neplatným právnym úkonom, tak úspešne sa žalobca z tohto neplatného právneho úkonu nemôže domáhať zaplataenia 38 590,80,-- Sk.

Krajský súd sa stotožnil i so záverom súdu prvého stupňa, že faktúra č. 400469/2001 sama o sebe bez doloženia ďalších dôkazov nepreukazovala žalobný nárok 38 590,80,-- Sk. Dôkazy predložené žalobcom v odvolacom konaní odvolací súd nevykonal s poukazom na ustanovenie § 205a ods. 1 písm. d) O.s.p., nakoľko žalobca nepreukázal, že tieto dôkazy ako účastník bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa, vzhľadom k dátumu začatia konania dňa 21.8.2001 a vyhlásenia rozsudku súdom prvého stupňa 10.2.2006.

Na doplnenie krajský súd vzhľadom k uzneseniu Okresného súdu Žilina č.k. 10 Cb 256/01-69 zo dňa 14.1.2005, ktorým bolo konanie prerušené až do právoplatného skončenia konania vedeného pred Okresným súdom v Žiline pod sp. zn. 19Cb 71/02 uviedol, že skôr začaté konanie o plnenie (v predmetnej veci žaloba žalobcu doručená na Okresný súd v Žiline 21.8.2001 a v konaní pred Okresným súdom Žilina pod sp. zn. 11Cb 215/2001 žaloba o plnenie doručená 2.7.2001) tvorí prekážku litispendencie, t.z. prekážku už začatého súdneho konania pre neskôr podanú žalobu o určenie neplatnosti právneho úkonu, na základe ktorého boli podané žaloby o plnenie. Vyplýva to zo skutočnosti, že v rámci konania o žalobe na plnenie sa ako právny základ nároku skúma aj otázka platnosti právneho úkonu, preto potom otázka platnosti alebo neplatnosti tej istej zmluvy v neskôr podanej žalobe o určenie zakladá prekážku litispendencie.

Žalobca podal proti rozsudku odvolacieho súdu dovolanie z dôvodu podľa § 237 písm. f) O.s.p., podľa ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a z dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. c) O.s.p., nakoľko rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

V odôvodnení dovolania uviedol, že odvolací súd tým, že považoval podľa vlastných dôvodov za procesný úkon odvolania len podanie žalobcu zo dňa 30. marca 2006 a na základe tohto potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, odňal žalobcovi reálnu a faktickú možnosť konať pred súdom. Žalobca tvrdil, že nepostupoval v rozpore s ustanovením § 205 ods. 3 O.s.p., pretože podaním zo dňa 24. apríla 2006 nerozširoval rozsah, v akom rozhodnutie napáda, ani dôvody odvolania. Vyjadril názor, že jeho podanie zo dňa 30. marca 2006 bolo neúplné a trpelo vadami, ktoré boli odstrániteľné a ktoré aj boli odstránené bez výzvy súdu podľa ustanovenia § 211 ods. 1 a 2 O.s.p. Nesúhlasil s postupom odvolacieho súdu, ktorý dospel k záveru, že dovolanie zo dňa 30. marca 2006 nemá náležitosti podľa § 205 ods. 1 a 2 O.s.p.,

avšak súd nepostupoval podľa § 218 ods. 1 písm. d) O.s.p., a preto mal preskúmať celé odvolanie žalobcu, vrátane podania zo dňa 24. apríla 2006. Mal za to, že v časti odvolania, v ktorej sa odvolací súd zaoberá dôvodmi odvolania zo dňa 24. apríla 2006, odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom, a to z dôvodu, že táto vada konania je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka konania na spravodlivý proces, ktoré priznáva čl. 46 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Poukázal na rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva a Ústavného súdu Slovenskej republiky, podľa ktorých sa za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považuje nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia a podľa jeho názoru odôvodnenie rozsudku neobsahuje žiadnu argumentáciu súdu vo vzťahu k dôvodom odvolania vo vzťahu k výkladu prvej a druhej vety § 3 ods. 2 zákona č. 116/1990 Zb. a už vôbec sa odvolací súd nezaoberá tým, z akého dôvodu sú pre neho neprijateľné závery, ktoré vyslovil k tomuto právnomu problému Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutiach sp. zn. M Cdo 251/2002 a 5 Cdo 104/95.

Ďalšou skutočnosťou, ktorá je podľa názoru žalobcu odňatím možnosti konať pred súdom, je, že odvolací súd neakceptoval dôkazy predložené žalobcom súčasne s odvolaním, napriek tomu, že boli splnené podmienky stanovené v § 205a písm. d) O.s.p. Za nesprávne právne posúdenie veci považuje žalobca záver odvolacieho súdu, v zmysle ktorého bol na jednej strane vzťah medzi žalobcom a žalovanou posúdený ako záväzkový vzťah na základe zmluvy o prenájme nebytových priestorov a na druhej strane súdy tvrdia, že zmluva o prenájme nebytových priestorov je absolútne neplatná. Žalobca zastáva názor, že ak účastníci uzavreli absolútne neplatnú zmluvu, nikdy nemohol medzi nimi vzniknúť záväzkový vzťah. Žalobca sa ďalej nestotožňuje s postupom súdu prvého stupňa, ktorý podľa jeho názoru nekonal v súlade s ustanovením § 111 ods. 2 O.s.p., pretože uznesením Okresného súdu Žilina zo dňa 14. januára 2005, č. k. 10 Cb 256/01-69 bolo konanie prerušené až do právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 19 Cb 71/02 a súd pokračoval v konaní napriek tomu, že uvedené konanie nie je doteraz právoplatne skončené, teda prekážka, pre ktorú bolo konanie prerušené, neodpadla.

Na záver žalobca vyjadril nesúhlas s tým, že v konaní rozhodovali sudcovia a senáty špecializujúci sa na rozhodovanie v obchodných veciach, avšak nenamietal, že jeho vec bola rozhodnutá nezákonným sudcom, ale iba poukazoval na skutočnosti, ktoré nie sú úplne bezvýznamné vo vzťahu k spôsobu rozhodovania súdov. Na základe uvedených skutočností navrhol, aby dovolací súd rozsudok súdu prvého stupňa, ako aj rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil Okresnému súdu Žilina na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania, ktorý je zastúpený advokátom, bez nariadenia dovolacieho pojednávania preskúmal napadnuté rozhodnutie a dospel k záveru, že je potrebné ho zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

V prejednávanej veci súd prvého stupňa rozsudkom žalobu o peňažné plnenie zamietol. Proti rozhodnutiu podal žalobca odvolanie z 30.3.2006, ktoré obsahovalo všeobecné náležitosti (§ 42 ods. 3) a označenie rozhodnutia proti ktorému smeruje, nebolo v ňom však uvedené, v akom rozsahu rozhodnutie napáda, v čom žalobca toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa domáha. Vzhľadom na uvedené, odvolanie neobsahovalo náležitosti podľa § 205 ods. 1 a ods. 2 O.s.p., avšak žalobca bez výzvy súdu toto odvolanie doplnil podaním z 26. 4. 2006, preto odvolací súd mal odvolanie vo veci samej prejednať a rozhodnúť, pričom podľa § 212 ods. 1 O.s.p. je súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania. Za daného právneho stavu ustanovenie § 205 ods. 3 O.s.p. nebolo možné použiť.

Odvolací súd na základe podania z 30.3.2006 rozhodol vo veci samej tak, že napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdil podľa § 219 O.s.p., pričom nezohľadnil dôvody odvolania uvedené 26.4.2006, teda neskúmal vecnú správnosť rozhodnutia, t.j. či rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z postupu pri ktorom súd prvého stupňa na správne zistený skutkový stav aplikoval správny právny predpis, ktorý správne vyložil, za predpokladu, že konanie predchádzajúce vydaniu rozhodnutia netrpí vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Dovolací súd najskôr skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom. V zmysle ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. možno dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, ak to zákon pripúšťa. Ustanovenie § 237 písm. a) až g) O.s.p. pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných, v ňom vymenovaných procesných väd. Pod odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f) O. s. p., ktoré tiež namieta žalobca, treba rozumieť taký postup súdu, ktorým znemožní realizáciu tých procesných práv, ktoré účastníkom občianskeho súdneho konania procesné predpisy priznávajú, za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

V danom spore odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 219 O.s.p. ako vecne správny potvrdil, pričom nezohľadnil rozsah a dôvody odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej.

Vzhľadom na skutočnosť, že týmto postupom bol naplnený zákonný dôvod dovolania v zmysle ustanovenia § 237 písm. f) O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na ustanovenie § 243b ods. 2 O.s.p. zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V novom rozhodnutí bude potrebné vysporiadať sa so všetkými argumentmi žalobcu uvádzanými v odvolaní tak, aby bola splnená zákonná požiadavka predpokladaná v ustanovení § 157 ods. 2 O. s. p.

O trovách dovolacieho konania rozhodne odvolací súd v novom konaní vo veci (§ 243b ods. 5 O.s.p.).

P o u ě n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. januára 2009

JUDr. Beata Miničová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Michaela Szöcsová